

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 581/2013-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. októbra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť M. V., B., zastúpenej advokátom Mgr. D. Š., B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tdo 11/2013 z 21. marca 2013 a jemu predchádzajúcim postupom a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. V. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. júla 2013 doručená sťažnosť M. V., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom Mgr. D. Š., B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho

súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Tdo 11/2013 z 21. marca 2013 (ďalej len „najvyšší súd“) a jemu predchádzajúcim postupom.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva:

„Rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 6T/4/2011 zo dňa 17. 04. 2012... bola sťažovateľka uznaná za vinnú z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák.. O odvolaní rozhodol uznesením Krajský súd v Žiline... tak, že odvolanie zamietol...

Proti uvedenému rozhodnutiu Krajského súdu v Žiline podala sťažovateľka... dovolanie. Dovolanie bolo prijaté dňa 27. 12. 2012 prvostupňovým Okresným súdom v Námestove.

Sťažovateľka podala dňa 27. 02. 2013 námietku zaujatosti voči celému senátu dovolacieho súdu, ktorý mal rozhodovať o jej dovolaní, teda namietala zaujatosť všetkých sudcov dovolacieho senátu v jej veci.

Dovolací súd rozhodol o dovolaní Uznesením Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5 Tdo 11/2013 zo dňa 21. 3. 2013, doručeným dňa 10. 5. 2013, a to bez toho aby sa predtým alebo aspoň v samotnom uznesení vysporiadal námietkou zaujatosti, ktorú podala sťažovateľka...

Nerozhodnutím Najvyššieho súdu SR a jeho sudcov o podanej námietke spravodlivosti došlo u sťažovateľky k porušeniu práva domáhať sa zákonom ustanoveným, postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Rovnako došlo k porušeniu práva na spravodlivé prejednanie veci nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ďalej došlo aj k porušeniu práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Tento postup možno jednoznačne považovať za odmietnutie spravodlivosti. Keď súd neprerokoval námietku zaujatosti sudcu vznesenú sťažovateľkou, dopustil sa tým odmietnutia spravodlivosti v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, (vid'. Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 46/04 z 20. apríla 2005).“

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Základné právo sťažovateľky domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, právo na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé prejednanie veci nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu SR v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tdo 11/2013 a uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Tdo 11/2013 zo dňa 21. 3. 2013 bolo porušené.

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Tdo 11/2013 zo dňa 21. 3. 2013 sa zrušuje.

Ústavný súd SR sťažovateľke priznáva finančné zadošťučinenie v sume 1 500 € (slovom Tisícpäťsto eur), ktoré je sťažovateľke Najvyšší súd SR povinný uhradiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Ústavný súd SR sťažovateľke priznáva náhradu trov konania, ktorú je Najvyšší súd SR povinný sťažovateľke uhradiť vo výške 275,94 EUR do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľky Mgr. D. Š...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde

nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť tým, že najvyšší súd pred rozhodnutím o dovolaní sťažovateľky proti rozhodnutiu Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 To 69/2012 z 15. augusta 2012 (ďalej len „rozhodnutie krajského súdu“) nerozhodol o námietke zaujatosti, ktorú vzniesla sťažovateľka proti všetkým členom senátu, ktorí mali rozhodovať o jej dovolaní.

Najvyšší súd na výzvu ústavného súdu, aby sa vyjadril k opodstatnenosti sťažnosti, reagoval listom predsedu trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu č. k. KP 3/2013-39 z 20. augusta 2013, v ktorom uviedol: *„Zo zápisnice o neverejnom zasadnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. marca 2013 vo veci obvinenej M. V. sp. zn. 5 Tdo 11/2013 vyplýva, že senát najvyššieho súdu sa vznesenou námietkou zaujatosti podanou obvinenou M. V. zaoberal a vyrovnal sa s ňou, keď zistil, že spadá pod režim ustanovenia § 32 ods. 6 Tr. por., v ktorých prípadoch sa o vznesenej námietke nekoná, čo senát konštatoval v zápisnici. Nezodpovedá preto skutočnosti tvrdenie sťažovateľky, že by sa pred rozhodnutím vo veci senát najvyššieho súdu nevysporiadal s jej námietkou.“*

Sťažovateľka námietku zaujatosti v podaní z 27. februára 2013 adresovanom najvyššiemu súdu odôvodnila takto:

„Súčasne s doplnením dôvodov môjho Dovolania podávam námietku zaujatosti voči celému Dovolaciemu senátu č. 5 Tdo 11/2013 vo veci.

Dôvody, ktoré ma k tejto námietke vedú spočívajú v tom, že senát JUDr. K. už viac krát rozhodoval vo veci sporov spoločnosti P. Inc., a. s., ako aj jeho predsedu T. L., všetky jeho rozhodnutia boli protizákonné, argumenty, ktoré uvádzal nezákonné, nelogické a

zjavne zaujaté. Činnosť tohto senátu nebudem špecificky hodnotiť, čo, kto a ktorý člen senátu hlasoval tak, či onak. Rozsudky a rozhodnutia, ktoré vydával, boli právne irelevantné pre samotný záver ich rozhodnutí. Chcem len kuso poukázať, ak dovolací súd vo svojom rozhodnutí vydá anarchiu a zločin domorodcov z obce Suchá Hora za právo na uplatnenie svojho nároku za zákonnú formu, alebo poškodenie našej spoločnosti zločinom za súhlas obrany zločincov, potom takýto senát nemôže rozhodovať o argumentoch, ktoré tu predkladám. Takéto videnie senátu je nie ani čierno biele, ale bezočivo alibistické. Preto, trvám na tom, aby celý spisový materiál OS Námestovo, vrátane Uznesenia KS Žilina bol predložený predsedovi Najvyššieho súdu SR JUDr. Harabinovi, na delegovanie veci inému senátu, prípadne senátu priamo jeho, v ktorom mám dôveru.“

Podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Podľa § 31 ods. 2 Trestného poriadku sudca, prísediaci, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník a súdny tajomník je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, ak bol v prejednávanej veci činný ako prokurátor, policajt, spoločenský zástupca, obhajca, splnomocnenec zúčastnenej osoby alebo poškodeného, zástupca poškodeného alebo spoločný zástupca poškodených.

Podľa § 31 ods. 3 Trestného poriadku z rozhodovania na súde vyššieho stupňa je okrem vylúčenia podľa odseku 2 vylúčený sudca, prísediaci, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník a súdny tajomník, ktorý sa zúčastnil na rozhodovaní na súde nižšieho stupňa, a naopak. Z rozhodovania o dovolaní je vylúčený ten, kto sa v prejednávanej veci zúčastnil na rozhodovaní ako sudca alebo prísediaci súdu iného stupňa. Z rozhodovania o sťažnosti na nadriadenom orgáne je vylúčený prokurátor, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal alebo dal naň súhlas alebo pokyn.

Podľa § 31 ods. 4 Trestného poriadku námietku zaujatosti je strana povinná vzniesť bez meškania, len čo sa dozvedela o dôvodoch vylúčenia. Úkon, ktorý vykonala vylúčená osoba, nemôže byť podkladom na rozhodnutie v trestnom konaní s výnimkou neodkladného alebo neopakovateľného úkonu.

Podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku o námietke zaujatosti strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej námietke rozhodnuté, alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 4 alebo ak je dôvodom námietky len procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu v konaní, sa nekoná; to platí aj o námietke, ktorá je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31.

Z ustanovenia § 32 ods. 6 Trestného poriadku vyplýva, že o námietke, ktorá je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31, sa nekoná.

Sťažovateľka námietku zaujatosti senátu najvyššieho súdu, ktorý mal rozhodovať o jej dovolaní, odôvodnila podľa jej názoru protizákonným rozhodovaním uvedeného senátu v iných trestných veciach.

Ústavný súd konštatuje, že námietka sťažovateľky bola založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31 Trestného poriadku.

Vzhľadom na uvedené podľa názoru ústavného súdu možno postup najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tdo 11/2013, v ktorom o námietke sťažovateľky z 27. februára 2013 nekonal, a teda ani nerozhodoval (t. j. nevydal žiadne rozhodnutie, ktoré by bolo potrebné doručiť sťažovateľke), v zmysle oprávnenia na takýto postup daného mu ustanovením § 32 ods. 6 Trestného poriadku považovať za ústavne konformný.

Zjavne neopodstatneným návrhom je návrh, ktorým sa namieta taký postup orgánu verejnej moci, ktorým nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom

alebo rozhodnutím tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namieta (napr. II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 298/06).

Vzhľadom na uvedené odmietol ústavný súd sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími návrhmi sťažovateľky už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. októbra 2013